

Het Impulstraject 2021-2024

Stand van zaken december 2022

Opdracht

Het Comité van Ministers van de Taalunie besliste in de zomer van 2021 tot een eenmalige extra investering in de internationale neerlandistiek naar aanleiding van studies aangeleverd door de IVN (2016) en de Taalunie (2019). De investering voor een bedrag van € 600.000 is in beheer gegeven bij het Algemeen Secretariaat van de Taalunie voor een 'Impulstraject' met een looptijd tot einde 2024.

Duurzame verankering

In 2020 kreeg het Algemeen Secretariaat de opdracht om, samen met het veld, een breed gedragen Visie en actieplan te schrijven voor versterking van de neerlandistiek. De activiteiten die binnen het Impulstraject worden ontplooid, worden gekoppeld aan de uitvoering van het actieplan en duurzaam verankerd in de reguliere werking van de Taalunie, zodat ze na afloop van het Impulstraject gecontinueerd kunnen worden.

Participatie en mede-eigenaarschap

Om de projecten die binnen het Impulstraject worden opgezet te laten aansluiten bij de meest urgente noden en behoeften in het werkveld, werden in 2021-2022 tijdens verschillende online bijeenkomsten met neerlandici wereldwijd de volgende gezamenlijk erkende knelpunten en oplossingsvoorstellen in kaart gebracht:

Knelpunt	Oplossing
Hoge en toenemende werkdruk Te weinig in- en doorstroom van studenten	Meer menskracht en ondersteuning Verhoging van de aantrekkelijkheid van de studie en talentontwikkeling
Gevoel van isolatie Beperkte status en bekendheid van de (internationale) neerlandistiek	Meer netwerken en uitwisseling Meer zichtbaarheid en erkenning voor de (internationale) neerlandistiek

Het Algemeen Secretariaat heeft deze vertaald naar projecten die uitgewerkt worden in samenwerking met collega's die werkzaam zijn in de internationale neerlandistiek. Alle projecten zijn duurzaam en bieden een hefboom voor de neerlandistiek wereldwijd. Bovendien dragen ze bij aan meer zichtbaarheid voor de neerlandistiek, zowel binnen als buiten het taalgebied.

Realisaties 2022

De Taalunie-regeling voor student-assistenten werd uitgebreid, zodat afdelingen meer mogelijkheden krijgen om een **assistent** of **stagiair** voor een langere periode (ter plaatse of virtueel) in te zetten ter ondersteuning van hun onderwijs, onderzoek of dienstverlening. Betrokkenen worden geaccrediteerd (en juridisch ondersteund). Een **matchingsysteem** zorgt ervoor dat de juiste assistent of stagiair op de juiste plek terecht komt. Een **begeleidingsprogramma** maakt assistenten wegwijs in hoe het onderwijs Nederlands als Vreemde Taal (NVT) werkt, en via het platform *mijnNederlands* worden goede praktijkvoorbeelden ontsloten.

Een internationaal **studentennetwerk** is actief op een eigen online platform waar studenten met elkaar en over landsgrenzen heen activiteiten organiseren: filmavonden, workshops, podcasts, enz. Het netwerk is gemodelleerd naar een Europees voorbeeld en wordt door Masterstudenten internationale neerlandistiek begeleid en uitgebreid.

Collega's uit de internationale neerlandistiek bouwen een **talentontwikkelingsprogramma** voor jonge onderzoekers in de vorm van een *doctoral school* met modules letterkunde en cultuurkunde, taalkunde, taalbeheersing en management (publiceren, projectgeld aanvragen, carrièreplanning, enz.). Een internationaal bestuur garandeert kwaliteit en competitiviteit.

Ter verdere versterking van het internationale neerlandistieknetwerk zet de Internationale Vereniging voor Nederlandstiek (IVN) het project *Voortvarend Nederlands Virtueel* voort en verduurzaamt ze de inhoud door opname in *mijnNederlands* voor gebruik in het onderwijs.

In 2022 heeft de Taalunie de ontwikkeling van de zelfstudiemethode *Dutch for Reading Knowledge – Historical Dutch* door een team van Nederlandse en buitenlandse academici ondersteund. Er wordt een netwerk opgezet van onderzoekers, studenten en belangstellenden rondom historisch Nederlandstalig bronnenmateriaal, bedoeld voor overleg en advies, en voor de hulpmiddelen om zelfstandig onderzoek te doen met Nederlandstalige archiefstukken. De **online Taalunie-resources** zal mensen uit Nederland en het buitenland bijeenbrengen, ondersteunen en stimuleren om de Nederlandstalige bronnen waar ook ter wereld hun waarde te laten hebben.

Plannen in werking gezet voor 2023 en 2024

Er volgt een uitbreiding van het assistenten- en stagenetwerk en een bredere bekendstelling van de ondersteuningsmogelijkheden voor afdelingen en assistenten. Verder wordt er (ook juridisch) sterker ingezet op niet-Europese partnerlanden. Het **Digitaal informatiecentrum** voor (R)emigranten (onderdeel van *mijnNederlands* en ondersteund door het Instituut voor de Nederlandse Taal, de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland, Genootschap Onze Taal en de Internationale Vereniging voor de Neerlandistiek) krijgt hierin een prominente rol.

Het studentennetwerk wordt geofficialiseerd als stichting en verder uitgebreid, en krijgt een belangrijke rol in de **alumniwerking** van de Taalunie.

De werking voor regionale en thematische **netwerken** (die daarvoor plannen aanleverden eind 2022) wordt uitgebreid met o.a. ondersteuning bij de profilering, vindbaarheid en expertisedeling van docenten en onderzoekers.

De doctoral school wordt modulair verankerd, in aansluiting ook met initiatieven in Vlaanderen en Nederland. De **loopbaanondersteuning** die hierin aan jong talent geboden wordt, wordt breder beschikbaar gemaakt. De taalcomponent wordt verder uitgebouwd in samenwerking met o.a. de Vereniging van Nederlandse en Vlaamse Universitaire Talencentra (NUT).

Collega's uit de internationale neerlandistiek krijgen toegang tot de **digitale taalinfrastructuur** voor het Nederlands zodat zij gebruik kunnen maken van de vele digitale taalmaterialen die de afgelopen jaren met steun van de Vlaamse, Nederlandse en Europese overheid (STEVIN, CLARIN, CLARIAH) zijn ontwikkeld. Nederlandstalige corpora van geschreven en gesproken taal, databanken, digitale collecties en radio- en televisie-opnames kunnen ingezet worden voor onderzoek en onderwijs. Daarnaast zijn er ook tools die specifiek zijn ontwikkeld om die dataverzamelingen te exploreren en te analyseren. Om dit proces te faciliteren en stimuleren worden gerichte webinars en hands-on-workshops ter plaatse georganiseerd.

Er wordt een internationaal netwerk voor **zakelijk vertalen** opgezet met een sterke onderzoeksinstek, een tweejaarlijkse Zomercursus (2024), wereldwijde vertaalmodules (met medewerking van het Expertisecentrum Literair Vertalen) en aandacht voor automatisch vertalen en overheidsinitiatieven zoals e-translation (https://ec.europa.eu/info/resources-partners/machine-translation-public-administrations-etranlation_en).

Voor het **testen** van het Nederlands als Vreemde Taal wordt sterker ingezet op netwerkvorming opdat kwaliteitsvolle opleiding en training inzake testafneming gegarandeerd kan worden (olv KULeuven en Radboud Universiteit Nijmegen).

De denktank voor **vernieuw(en)de curricula** neerlandistiek die in 2022 door de Taalunie opgericht werd, zet in op aantrekkelijkheid van de studie, uitwisseling van de bevindingen en leidt tot meer zichtbaarheid en erkenning van alle initiatieven in de internationale neerlandistiek.

Medio 2024 wordt een **evaluatieronde** opgezet en worden aanbevelingen voor de toekomst gedaan.